



## Visie en Theorie Meervoudige Intelligentie

### Onze visie:

#### **Trainen en beleven:**

Leren moet plaats vinden in een zinvolle en betekenisvolle context. Teveel wordt kennis slechts korte tijd gevraagd en daarna weer snel vergeten. Wij willen uitgaan van twee principes: Trainen en beleven.

**Trainen** is het aanleren van strategieën en kennis. Dit gebeurt o.a. door herhaling. Door observatie, portfoliowerk en kindgesprekken kent de leerkracht het kind, kent het kind zichzelf en kunnen ze samen op zoek naar de strategie die het best past bij het kind teneinde de concrete doelen te halen. Wij zijn er voorstander van om taal, spelling, rekenen, lezen en de begrijpend-lezen-strategieën te trainen. Dit plaatsen wij bij voorkeur niet in een thema, dit leidt af. Bij het trainen neemt de leerkracht de tijd om kinderen gedurende een periode te leren hoe het kan of moet. Korte duidelijke instructie- en oefenlessen. Geen versnippering, maar onderdeel voor onderdeel, concreet en doelgericht. Kind en leerkracht weten wat ze trainen en of het beheerst wordt. Het kind bewijst of de doelen zijn gehaald. Is dit het geval dan kan het kind zich verder verdiepen binnen het themawerk.

**Beleven** doen we door het toepassen van het geleerde in een zinvolle en betekenisvolle context van de thema's.

#### **Leren binnen thema's:**

Zonder toepassen in een zinvolle en betekenisvolle context is het trainingsprogramma leeg en te weinig gericht op zingeving. Het toepassen van de getrainde vaardigheden vindt plaats binnen thema's. Deze thema's zijn concreet en compact. Veel methodemakers bieden te brede thema's waardoor de doelen te ver uiteen lopen. Hierdoor ontstaat te weinig verdieping. Wij bieden thema's die vorm gegeven zijn vanuit de drie hoofdgebieden: Geschiedenis, aardrijkskunde en natuur. De vele "bij"-vakken, zoals techniek, cultureel erfgoed, actief burgerschap, tekenen, handvaardigheid, sociale redzaamheid, verkeer, sociaal-emotioneel, dramatische expressie, dans, enz. willen wij niet zien als aparte vakken op het rooster. Juist deze vakken zijn bijzonder geschikt om geïntegreerd te worden met de thema's vanuit geschiedenis, aardrijkskunde en natuur.

**VierkeerWijzer®** is het model wat gebruikt wordt bij de Meervoudige Intelligentie.

De school vult dit model zelf in op de manier die past om:

- leerkrachten en leerlingen hun talenten te laten benutten,
- concrete (kern)doelen te halen binnen een uitdagende leeromgeving.



In elke groep wordt gewerkt met thema's, waarbij voor elke intelligentie keuzekaarten met opdrachten gebruikt worden.

Deze kaarten worden óf door de leerkrachten zelf gemaakt óf per thema aangeschaft bij Klasse(n)Advies.



In de kleutergroepen wordt gewerkt met een keuzebord waarop de activiteiten ondergebracht worden bij de verschillende intelligenties.



## Onze uitgangspunten zijn:

- Kinderen en leerkrachten krijgen de gelegenheid hun talenten te benutten.
- Er is een leerrijke omgeving ingericht.
- (Kern)Doelen worden gehaald.
- Veel vaardigheden worden als vanzelf getraind door de structuur waarin kinderen doel- en taakgericht werken.
- Er is een doorgaande lijn van groep 1 t/m 8. Iedere groep doet mee!
- De werkwijze en de doelen zijn geborgd, zodat we niet afhankelijk zijn van de individuele leerkracht.

De school krijgt ondersteuning van het organisatie- en adviesbureau van Marco Bastmeijer.  
Voor meer informatie zie: [www.vierkeerwijzer.nl](http://www.vierkeerwijzer.nl)

## Theorie van Meervoudige Intelligentie

Kinderen verschillen van elkaar, dat weten we allemaal. Laten we Jan en Linda, twee fictieve leerlingen, eens als bijvoorbeeld nemen. Tijdens de taalles zie je dat Linda zeer geïnteresseerd is en alle informatie haast als een 'spons' opzuigt. Jan daarentegen hangt lusteloos op z'n stoel en lijkt haast niks op te nemen van wat er wordt gezegd en gedaan. Thuis gedraagt hij zich heel anders. Het liefst is hij met zijn verzameling in de weer. Onder zijn bed heeft hij namelijk een hele verzameling eikeltjes, steentjes en andere interessante dingen. Wat is de oorzaak van de verschillen in gedrag van Jan en Linda?

### Even een klein stukje theorie

Begin jaren tachtig ontwikkelde de Amerikaanse hoogleraar Howard Gardner de theorie over de meervoudige intelligentie (M.I.). Intelligentie is voor hem de bekwaamheid om problemen op te lossen of om iets bestaands aan te passen aan veranderende omstandigheden. Mensen blijken dat op verschillende manieren te doen. Dat komt door de wijze waarop zij gebruik maken van een reeks verschillende intelligenties. De sterkte van deze intelligenties en de mogelijkheid tot onderlinge samenwerking verschilt van mens tot mens. Anders gezegd, ieder mens heeft zijn eigen profiel van onderling op elkaar inwerkende intelligenties. Dit profiel verschilt voor ieder mens en is even uniek als je vingerafdruk. Gardner onderscheidt acht intelligentieprofielen. Op school benoemen we deze als: taalknap, rekenknap, natuurknap, beweegknap, muzikknapp, doeknap, samenknapp en ikknapp.



## **Tot zo ver de theorie. Maar wat betekent dit voor Jan en Linda?**

Deze ‘intelligentietheorie’ is een verklaringsmodel waarom Linda en Jan verschillen in hun interesses. Linda geniet van lezen, schrijven, luisteren en spreken. Ze is gevoelig en ontvankelijk voor talige informatie. Jan daarentegen voelt zich sterk aangetrokken tot planten, dieren, landschappen en natuurlijke fenomenen zoals weer, klimaat, stenen e.d. Jan legt graag verzamelingen aan en is opmerkelijk goed in het waarnemen en het indelen in groepjes (classificeren).

## **Wat betekent dit voor de juf of meester?**

Voor de leerkracht betekent dit dat hij door goed gebruik te maken van de ‘kracht’ van iedere leerling, de leerprocessen kan optimaliseren. Dit heeft een dubbel voordeel. De leerling zal de kennis en vaardigheden sneller leren, doordat hij met de stof bezig kan zijn op een manier die hem goed ligt. Bovendien zal de leerling meer gemotiveerd zijn, want hij kan bezig zijn op de manier die hij leuk vindt. Linda leert bijvoorbeeld heel veel over het leven en de tijd van Willem de Zwijger (geschiedenis) door er een mooie presentatie over te schrijven. Jan leert die lastige tafel van 7 door allemaal verzamelingen van zeven aan te leggen. Beide zitten te genieten omdat ze mogen doen wat zij leuk vinden en omdat ze de ruimte krijgen om hun talenten te ontplooien.

## **Interessant, maar het is toch vooral belangrijk dat de kinderen op de basisschool goed leren lezen, schrijven en rekenen?**

Dat klopt! Een groot deel van de leertijd op de basisschool gaat op aan taal en rekenen en aan automatisering van het geleerde. Automatiseren is het vrijwel routinematig uitvoeren van taal- en/of rekenhandelingen, zonder dat dit al teveel moeite kost van de leerling. Wanneer het lezen van een tekst grotendeels automatisch verloopt, houdt de leerling in z’n hoofd ruimte over om na te denken over de betekenis van wat hij leest.

Maar door het geleerde in andere situaties toe te passen, wordt de leerstof beter verankerd. Het geleerde wordt niet snel meer vergeten. Vooral wanneer de leerling de verwerking kan doen op de manier die het beste bij hem past, zal hem dat veel ‘leerenergie’ geven. Ditzelfde geldt ook voor de andere vakken, bijvoorbeeld: wereldoriëntatie en muziek.

## **Is het niet erg eenzijdig, wanneer de leerlingen alleen opdrachten hoeven uit te voeren die passen bij hun intelligentie?**

Ja, daarom krijgen onze leerlingen niet de volledige vrijheid. De verschillende intelligenties zijn tot op zekere hoogte ontwikkelbaar. Om die reden moeten de leerlingen ook opdrachten uitvoeren die vooral een beroep doen op andere intelligenties dan die van hun voorkeur.

## **En Jan en Linda?**

Die krijgen de ruimte om in een rijke leeromgeving hun talenten te ontwikkelen. Per thema heeft de leerkracht voor iedere intelligentie één of twee opdrachtkaarten. Door deze opdrachtkaarten ligt vast wat ze moeten doen, maar in de uitwerking kunnen ze zelf keuzes maken en kunnen ze op hun eigen manier ervaren en experimenteren. En na afloop... dan presenteren Jan en Linda voldaan aan de rest van de klas wat ze hebben gedaan, wat ze hebben ontdekt en wat ze hebben geleerd. Ze zijn trots op wat ze hebben gepresteerd. Juf/meester kijkt mee en kan aan de hand van het gepresenteerde observeren en meten wat de (leer)resultaten zijn van Jan en Linda.